

Zitting 1982–1983

17 815

Wijziging Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING**1. Algemeen**

Bij het op 6 december 1976 ingediende ontwerp van wet tot wijziging van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (kamerstukken Tweede Kamer, zitting 1976–1977, 14 281, nrs. 1–4) is een aantal wijzigingen voorgesteld die beogen de controle op de naleving van de verzekeringsplicht eenvoudiger en doelmatiger te maken. In de memorie van toelichting op dat wetsontwerp (zie bladzijden 10, 12 en 13) is ook aandacht besteed aan de problemen die zich met betrekking tot het huidige systeem van registratie van W.a.m.-verzekeringen voordoen en de verbeteringen die in dat systeem zouden kunnen worden aangebracht. Daarbij is in het bijzonder geconstateerd dat de huidige registratie niet voldoet, omdat slechts de kennisgevingen door verzekeraars van het sluiten van een verzekering (de zogenaamde *aanmeldingen*) in het register worden aangetekend en niet tevens de kennisgevingen van beëindiging, nietigverklaring, ontbinding of schorsing van een verzekering of van schorsing van de verzekeringsdekking (de zogenaamde *afmeldingen*). Hierdoor geeft het huidige Centraal Register-W.a.m. geen juist beeld omtrent de nakoming van de verzekeringsplicht.

Voor een verbetering van de huidige registratie is het niet voldoende dat in het vervolg ook de afmeldingen in het register zullen worden aangetekend. Voordat daartoe kan worden overgegaan, moet het bestaande register eerst worden geschoond van alle geregistreerde verzekeringen die niet meer van kracht zijn. Deze schoning is slechts mogelijk als men met een geheel nieuwe registratie begint. Dit houdt in dat iedere verzekeraar zijn gehele bestand aan W.a.m.-verzekeringen opnieuw zal moeten aanmelden bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer, die door de Minister van Verkeer en Waterstaat is aangewezen als het in artikel 13, eerste lid, van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen bedoelde overheidsorgaan.

Aangezien enkele miljoenen W.a.m.-verzekeringen opnieuw zullen moeten worden aangemeld en in de bestanden van verzekeraars voortdurend mutaties optreden, zal de overgang van het oude naar het nieuwe registratiesysteem zorgvuldig moeten worden voorbereid en slechts geleidelijk kunnen geschieden. Deze overgang zal met iedere verzekeraar afzonderlijk moeten worden voorbereid, waarna voor iedere verzekeraar het tijdstip kan worden bepaald waarop de aanmelding van zijn bestand kan geschieden. Vanaf dat tijdstip zullen ook de afmeldingen van de desbetreffende verzekeraar worden geregistreerd. Door een stuur- en een

werkgroep, waarin ook vertegenwoordigers van verzekeraars zitting hebben, zijn reeds enige technische voorbereidingen getroffen voor deze «schoningsoperatie».

Inmiddels is gebleken dat er voor het uitvoeren van de operatie enkele wettelijke voorzieningen nodig zijn, die moeten zijn ingevoerd voordat met de schoning van het Centraal Register-W.a.m. kan worden begonnen. Aangezien de in het wetsontwerp 14 281 voorgestelde wijzigingen slechts kunnen worden ingevoerd nadat de schoningsoperatie voltooid is, zullen de in het onderhavige wetsontwerp voorgestelde wetswijzigingen vooraf moeten gaan aan die welke in het wetsontwerp 14 281 zijn opgenomen. Daarom hebben wij besloten deze voorstellen bij een afzonderlijk wetsontwerp in te dienen en niet bij nota van wijziging op het wetsontwerp 14 281.

De extra-kosten voor het Rijk als gevolg van de opbouw van een geschoond register bedragen ongeveer 1 mln. per jaar. Vanaf januari 1986 worden deze kosten echter ongeveer gehalveerd in verband met het vervallen per die datum van de huidige W.a.m.-registratie bij het Rijkscomputercentrum.

De Nederlandse Vereniging van Automobiellasseuradeuren (NVVA) is gelet op het belang dat door deze organisatie aan de operatie wordt gehecht, tot volledige medewerking bereid. Het ligt reeds hierom niet in de rede, dat premieconsequenties voor de verzekerde zijn te verwachten. Overigens vormt voor premieaanpassing eerst en vooral een toeneming van de schadelast het criterium.

De schoning van het register van geregistreerde verzekeringen die niet meer van kracht zijn is slechts een noodzakelijke voorwaarde voor de invoering van het nieuwe registratiesysteem. De wenselijkheid van verbetering van de huidige registratie komt wederom uitvoerig aan de orde in de dezer dagen in te zenden memorie van antwoord betreffende het meer genoemde bij de Tweede Kamer reeds aanhangige wetsontwerp 14 281, houdende wijziging van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Door de wijziging van het registratiesysteem alsmede door de tevens voorgestelde verruiming van de verzekeringsplicht, zal de controle op de naleving van de verzekeringsplicht verbeterd kunnen worden. Inlichtingen omtrent het bestaan van een verzekering zullen sneller en eenvoudiger kunnen worden verkregen. Dit zal de controle door opsporingsambtenaren vergemakkelijken en tevens in het voordeel van door een ongeval benadeelden, met inbegrip van de in hun rechten gesubrogeerde verzekeraars, werken.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onder A (artikel 13, vierde lid, W.a.m.)

Onder «Algemeen» is reeds opgemerkt dat in de toekomst ook de zogenaamde afmeldingen van verzekeringen in het Centraal Register-W.a.m. zullen worden aangetekend, zodat dit register een juist beeld kan geven van de lopende W.a.m.-verzekeringen. Tijdens het onderzoek naar de te nemen maatregelen ter uitvoering hiervan is gebleken, dat de verwerking van de afmeldingen in het Centraal Register-W.a.m. op problemen zal stuiten, indien niet bepaalde voorzieningen worden getroffen. Deze problemen houden verband met het feit dat in de toekomst, behalve de ongeveer 3 mln. aanmeldingen per jaar die reeds thans moeten worden verwerkt, er bovendien nog tussen de 2 en 2 1/2 mln. afmeldingen zullen moeten worden geregistreerd. De verwerking van deze afmeldingen in de geautomatiseerde registratie van het centraal register zal alleen dan vlot kunnen verlopen, als de verzekeraars de te registreren gegevens zoveel mogelijk in mechanisch leesbare vorm verstrekken. Het op grote schaal omzetten van met de hand of schrijfmachine geschreven gegevens in mechanisch leesbare codes zal niet alleen veel extra mankracht en tijd vergen, maar tevens de kans op fouten doen toenemen. Het is daarom in

het belang van een goede registratie dat de verzekeraars die beschikken over een geautomatiseerde administratie niet alleen de gegevens van de aanmeldingen, maar ook die van de afmeldingen in mechanisch leesbare vorm verstrekken.

Het thans geldende vierde lid van artikel 13 vormt hierbij echter een knelpunt. Dit lid bepaalt dat de verplichtingen van de verzekeraar jegens de benadeelde blijven voortbestaan gedurende een periode van 16 dagen na dagtekening door de Rijksdienst voor het Wegverkeer van de ontvangst van de afmelding. Dit betekent dat de verzekeraars er belang bij hebben hun afmeldingen zo snel mogelijk na beëindiging, nietigverklaring, ontbinding of schorsing van de verzekering of schorsing van de dekking in te zenden, omdat zij anders gedurende een langere periode dan noodzakelijk is risico lopen. Aangezien de verwerking van de gegevens in mechanisch leesbare vorm bij iedere verzekeraar op een centrale plaats geschiedt, zullen de gegevens eerst door de verschillende kantoren of agenten naar deze plaats moeten worden toegezonden, waarmee een zekere tijd gemoeid is. Ook de verwerking van de gegevens zal zekere tijd in beslag nemen. Wij menen dat het niet redelijk is om van de verzekeraars enerzijds de hierboven geschetste medewerking te vragen en hen anderzijds te belasten met het extra risico dat van deze medewerking het gevolg zou kunnen zijn. Daarom stellen wij voor artikel 13, vierde lid, in diër voege te wijzigen, dat de zestien-dagentermijn reeds aanvangt op het moment van beëindiging, nietigverklaring, ontbinding of schorsing van de verzekering of van schorsing van de dekking, mits de kennisgeving binnen 30 dagen daarna is gedaan. Deze termijn van 30 dagen geeft naar ons oordeel voldoende tijd van voorbereiding. Als sanctie op het niet-nakomen van de termijn van 30 dagen wordt voorgesteld dat bij overschrijding de zestien-dagentermijn pas begint te lopen vanaf de dag volgende op die van indiening van de afmelding, waarbij dan weer op het oude systeem wordt teruggevallen.

Artikel I onder B (artikel 13, zesde lid, W.a.m.)

In verband met de voorgestelde wijziging van het vierde lid van artikel 13 dient de tekst van het zesde lid te worden aangepast.

Artikel II, eerste lid

Wij achten het gewenst de nieuwe aanmelding door een verzekeraar van zijn gehele bestand en de gevolgen daarvan op een wettelijke basis te doen rusten. Het is de bedoeling dat de rijksdienst in beginsel slechts eenmalig van de bij dit artikel gegeven bevoegdheid gebruik zal maken met het oog op de hiervoor onder «Algemeen» beschreven schoningsoperatie van het Centraal Register-W.a.m. De bepaling van het eerste lid betreft kennisgevingen van nog lopende verzekeringen, dus verzekeringen ten aanzien waarvan nog geen afmelding heeft plaats gevonden of op dat tijdstip zou moeten plaatsvinden.

Artikel II, tweede lid

In dit lid wordt de Rijksdienst voor het Wegverkeer opgedragen om zowel de aan- als de afmeldingen in het register aan te tekenen, zodra de verzekeraar krachtens een op grond van het eerste lid gegeven aanwijzing zijn gehele bestand opnieuw heeft aangemeld. Vanaf dat tijdstip zal ten aanzien van die verzekeraar het nieuwe systeem moeten gaan gelden.

Artikel II, derde lid

Wanneer een verzekeraar zijn gehele bestand van nog lopende verzekeringen opnieuw heeft aangemeld, moeten vroegere kennisgevingen komen te vervallen. Voor reeds beëindigde verzekeringen kan echter nog wel

risico worden gedragen. Immers, volgens artikel 10 van de W.a.m. verjaren uit deze wet voortvloeiende vorderingen van de benadeelde jegens de verzekeraar door verloop van drie jaar te rekenen van het feit waaruit schade is ontstaan. Met de Rijksdienst voor het Wegverkeer is met het oog hierop de afspraak gemaakt dat beëindigde verzekeringen waarvoor nog een risico kan worden gedragen, gedurende drie en een half jaar geregistreerd blijven, dit uiteraard wel apart van de nieuwe registratie.

Artikel III

Zoals reeds is uiteengezet, zal het nieuwe systeem slechts geleidelijk kunnen worden ingevoerd en wel per verzekeraar. De nieuwe regeling omtrent het door een verzekeraar krachtens artikel 13, vierde lid (nieuw) van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen te lopen risico zal alleen kunnen worden toegepast ten aanzien van een verzekeraar voor wie het nieuwe registratiesysteem geldt.

Artikel IV

Deze wet moet zo spoedig mogelijk in werking treden, opdat zo snel mogelijk met de schoningsoperatie kan worden begonnen. Uitsluitend ten einde te verzekeren dat de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het nieuwe, zesde lid van artikel 13 W.a.m., op hetzelfde tijdstip in werking kan treden als de onderhavige wet, wordt voorgesteld, het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet door de Kroon te doen vaststellen.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. F. Scherpenhuizen